

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

เรื่อง การแข่งขันทางการค้า : ใครเหนือกว่า
ใครต้องปรับตัว

ครูผู้สอน ครูศิริสิทธิ์ บุริศรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

**การแข่งขันทางการค้า : ใครเหนือกว่า
ใครต้องปรับตัว**

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะของการแข่งขันทางการค้า
ในประเทศและต่างประเทศได้ พร้อมทั้งเข้าใจ
ผลที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต
และราคาสินค้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้า
จากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับ
ผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการ
การปรับตัวอย่างเหมาะสม

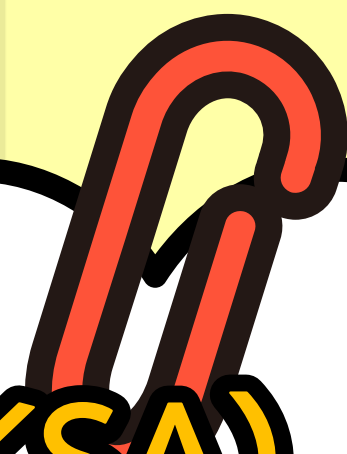
จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. แสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน
เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการ
พัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลาย
ทางตลาด

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง
พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการ
ปรับตัวอย่างเหมาะสม โดยแสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์
ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของ
การพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด

35 บาท

42 บาท

58 บาท

คำถามชวนคิด

จากรูปภาพดังกล่าว

ทำไมราคาสินค้าชนิดเดียวกัน

ถึงมีราคาที่ไม่เท่ากัน

ความหมายของการแข่งขันทางการค้า

การแข่งขันทางการค้า คือ สถานการณ์ที่ผู้ประกอบการ
หลายรายเสนอขายสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันแก่
ผู้บริโภค เพื่อให้ตัดสินใจเลือกซื้อ ซึ่งส่งผลให้แต่ละราย
ต้องพัฒนากลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อดึงดูดลูกค้า เช่น ปรับปรุง
คุณภาพสินค้า ลดราคา หรือเพิ่มบริการพิเศษ

ลักษณะของการแข่งขันในประเทศ

การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตหรือร้านค้าภายในประเทศ

เดียวกัน เช่น

- ร้านสะดวกซื้อแข่งขันกันลดราคา
- ผู้ขายผลไม้ในตลาดต้องแข่งขันกันเรื่องความสดและราคาถูก
- โรงงานผลิตเสื้อผ้าภายในประเทศแข่งกันออกแบบสินค้า
ที่โดนใจลูกค้า

ลักษณะของการแข่งขันระหว่างประเทศ

เป็นการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ที่ส่งออกสินค้าชนิดเดียวกันเพื่อแย่งชิงตลาดโลก เช่น

- ประเทศไทยและเวียดนามแข่งขันกันส่งออกข้าว
- เกาหลีใต้กับจีนแข่งขันกันผลิตโทรศัพท์มือถือ
- อินเดียบกับบังกลาเทศแข่งขันกันส่งออกสิ่งทอราคาถูก

ลักษณะของการแข่งขันระหว่างประเทศ

๑. การแข่งขันกันด้วยมาตรการหรือนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
๒. การแข่งขันกันด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในสินค้าและบริการ
๓. การแข่งขันกันด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ลักษณะของการแข่งขันระหว่างประเทศ

- ๔. การแข่งขันกันด้านการตลาด
- ๕. การแข่งขันกันด้านเทคโนโลยีการผลิต

ผลของการแข่งขันต่อสินค้าและตลาด

เป็นการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ที่ส่งออกสินค้าชนิดเดียวกัน เพื่อแย่งชิงตลาดโลก การแข่งขันที่เหมาะสมส่งผลเชิงบวกหลายด้าน ได้แก่

- **คุณภาพสินค้า** : ผู้ผลิตต้องปรับปรุงมาตรฐานและประสิทธิภาพ เพื่อให้สินค้าน่าเชื่อถือ แข็งแรง หรือทันสมัยมากขึ้น

- **ปริมาณการผลิต** : เมื่อตลาดมีความต้องการสูง และมีคู่แข่งมาก ผู้ผลิตต้องเพิ่มกำลังการผลิตให้ทัน

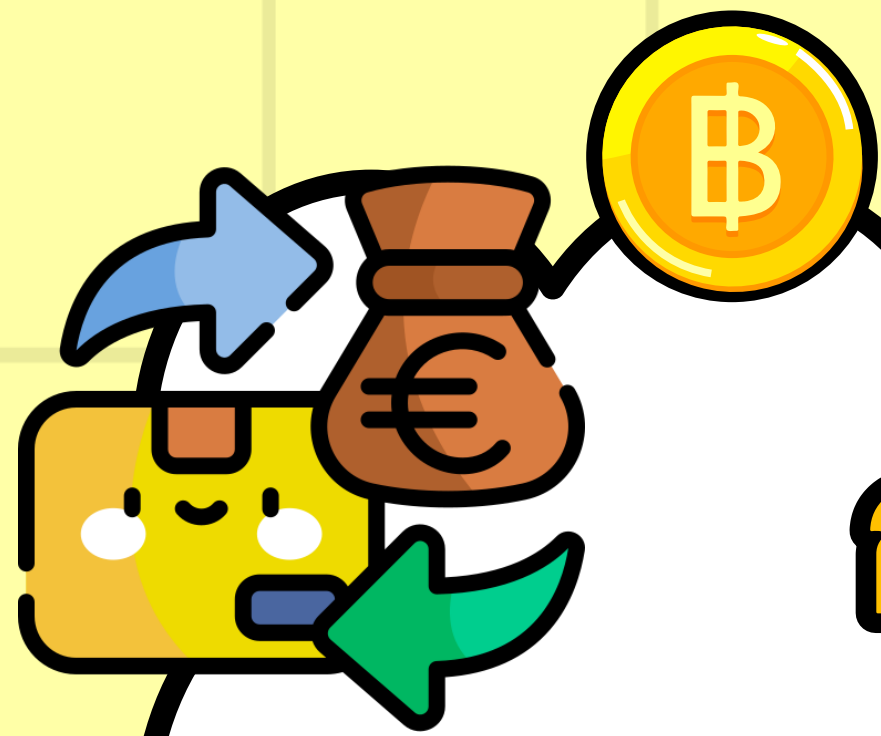

ผลของการแข่งขันต่อสินค้าและตลาด

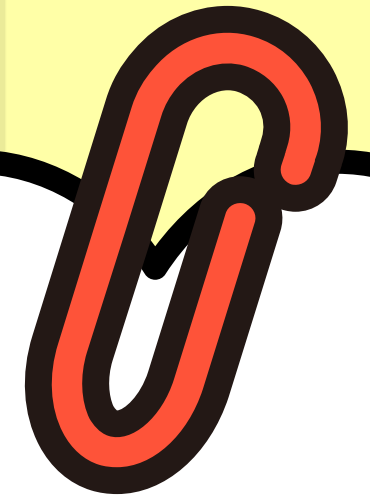
เป็นการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ที่ส่งออกสินค้าชนิดเดียวกัน เพื่อแย่งชิงตลาดโลก การแข่งขันที่เหมาะสมส่งผลเชิงบวกหลายด้าน ได้แก่

- **ราคาสินค้า** : ราคาสินค้าจะถูกควบคุมโดยกลไกตลาด เช่น ถ้าคู่แข่งลดราคา เราอาจต้องลดราคาหรือเพิ่มคุณค่าให้เท่าเทียม

การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

บางกรณีการแข่งขันไม่ได้ช่วยผู้บริโภค แต่กลับทำให้ตลาด
เสียสมดุล เช่น

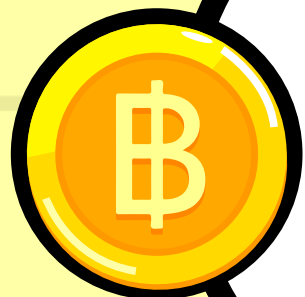
- การขายตัดราคาแบบขาดทุน เพื่อให้รายอื่นเจ๊ง แล้วผูกขาดตลาด
- การรวมกลุ่มผูกขาดสินค้าและควบคุมราคา
- การใส่ข้อมูลเท็จในโฆษณา เพื่อหลอกลวงผู้บริโภค

แนวทางการอยู่รอดของผู้ประกอบการในภาวะแข่งขัน

๑. พัฒนาคุณภาพสินค้า ให้ดีกว่าคู่แข่ง หรือมีจุดเด่นเฉพาะ
๒. ปรับกลยุทธ์ด้านราคา ให้เหมาะสม
เช่น มีโปรโมชั่นโดยไม่ขาดทุน
๓. สร้างความแตกต่าง (ความเป็นเอกลักษณ์)
เช่น รูปแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ บริการหลังการขาย

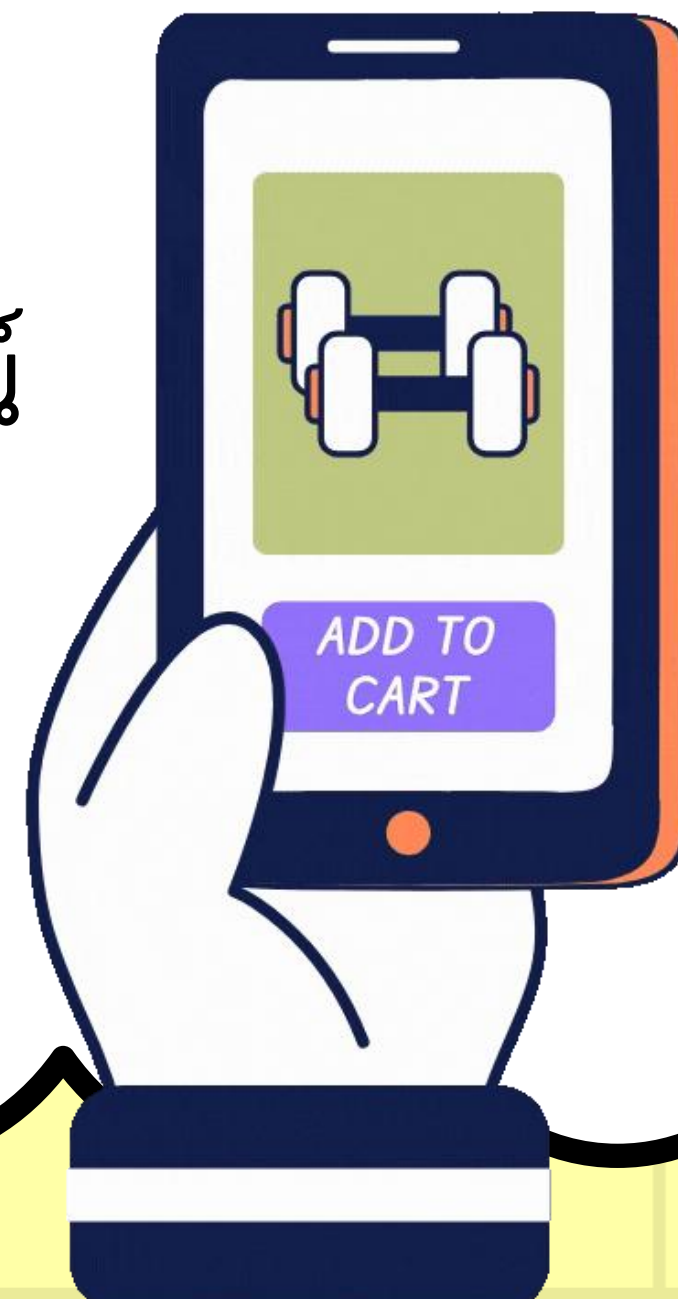
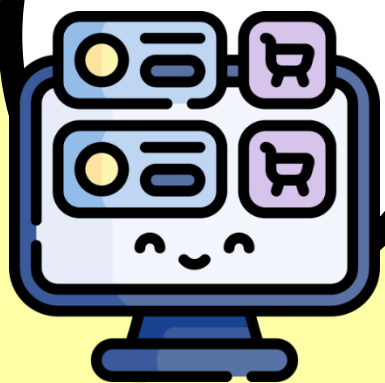

แนวทางการอยู่รอดของผู้ประกอบการในภาวะแข่งขัน

๔. ใช้ความคิดสร้างสรรค์

เช่น นำเทคโนโลยีมาใช้ในการขายออนไลน์
หรือเพิ่มประสบการณ์ให้ลูกค้า

“สมมติว่าในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีร้านขายข้าว ๓ ร้าน”

๑. ร้าน A ขายข้าวถุงละ ๙๕ บาท

๒. ร้าน B ขายข้าวถุงละ ๙๐ บาท

๓. ร้าน C ขายข้าวถุงละ ๘๕ บาท พร้อมมีของแถม

คำถามชวนคิด

ถ้านักเรียนเป็นลูกค้า

นักเรียนจะซื้อร้านไหน เพราะอะไร

คำถามชวนคิด

ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของร้าน A

นักเรียนจะทำอย่างไรไม่ให้เสียลูกค้า

กิจกรรม

วิเคราะห์ผลการแข่งขัน

คำอธิบายในการดำเนินกิจกรรม

ให้นักเรียนศึกษาใบข้อมูลจากใบความรู้ที่ ๗
เรื่อง ข้อมูลการแข่งขันทางการค้า พร้อมแผ่นวิเคราะห์
ผลการแข่งขัน จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์
พร้อมตอบคำถามลงในตาราง

ใบตารางวิเคราะห์ผลการแข่งขัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
 รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การแข่งขัน ระหว่างประเทศ	จุดเด่น ของแต่ละประเทศ	ใครได้เปรียบ	ผลต่อคุณภาพสินค้า	ผลต่อปริมาณการผลิต	ผลต่อราคาสินค้า

กิจกรรม

“ถ้าเป็นเรา จะรอดไหม”

คำอธิบายในการดำเนินกิจกรรม

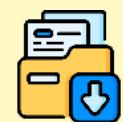
๑. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง และคิดกลยุทธ์การแข่งขันลงในใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”
๒. ครูสุ่มกลุ่มออกมานำเสนอเพื่อช่วยกันแชร์คำตอบ หน้าชั้นเรียน

ใบงานที่ ๗

เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถานการณ์: “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

คุณเป็นเจ้าของโรงงานผลิตรองเท้าหนึ่งในประเทศไทย รองเท้าของคุณมีชื่อเสียงในตลาดภายในประเทศเรื่องความทนทานและงานฝีมือ แต่ช่วงปีหลัง ๆ เริ่มมีคู่แข่งจากเวียดนามและจีนเข้ามาในตลาด ราคาถูกกว่าถึง ๓๐% แม้คุณภาพด้อยกว่า แต่หน้าตาทันสมัยกว่า และทำโฆษณาทางออนไลน์อย่างหนัก ลูกค้าของคุณเริ่มหันไปซื้อแบรนด์ต่างประเทศมากขึ้น ยอดขายลดลงเกือบครึ่งใน ๑ ปี

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วตอบคำถามในใบงาน

๑. สถานการณ์นี้เป็นการแข่งขันระหว่างใครบ้าง

.....

.....

.....

๒. ผลของการแข่งขันนี้มีต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้าอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ถ้าคุณเป็นเจ้าของโรงงาน จะปรับตัวอย่างไรเพื่อรักษายอดขายไว้ให้ได้

.....

.....

.....

๔. แผนของคุณจะช่วยให้ธุรกิจอยู่รอดในระยะยาวได้อย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๗

สถานการณ์ : “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

คุณเป็นเจ้าของโรงงานผลิตรองเท้าหนังในประเทศไทย รองเท้าของคุณมีชื่อเสียงในตลาดภายในประเทศเรื่องความทนทานและงานฝีมือ แต่ช่วงปีหลัง ๆ เริ่มมีคู่แข่งจากเวียดนามและจีนเข้ามาในตลาด ราคาถูกกว่าถึง ๓๐% แม้คุณภาพดีเยี่ยมกว่า แต่หน้าตาทันสมัยกว่า และทำโฆษณาทางออนไลน์อย่างหนัก ลูกค้าของคุณเริ่มหันไปซื้อแบรนด์ต่างประเทศมากขึ้น ยอดขายลดลงเกือบครึ่งใน ๑ ปี

ใบงานที่ ๗

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วตอบคำถามในใบงาน

๑. สถานการณ์นี้เป็นการแข่งขันระหว่างใครบ้าง

.....

.....

๒. ผลของการแข่งขันนี้มีต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต
และราคาสินค้าอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ ๗

๓. ถ้าคุณเป็นเจ้าของโรงงาน จะปรับตัวอย่างไรเพื่อรักษายอดขายไว้ให้ได้

.....

.....

๔. แผนของคุณจะช่วยให้ธุรกิจอยู่รอดในระยะยาวได้อย่างไร

.....

.....

คำถาม

ชวนคิด

คำถาม ชวนคิดสรุปบทเรียน

จากสถานการณ์เมื่อสักครู่
ใครคิดว่า การตั้งราคาต่ำ คือทางรอดเดียว
ใครคิดว่า คุณภาพ สำคัญกว่า และใครคิด
ว่าต้องทำทั้งสองอย่างให้สมดุลกัน

บทเรียนครั้งต่อไป

วางแผนผลิตสินค้าชุมชน
แบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๘

เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

